

શરીરના અંગોના નામ | Body Parts Name In Gujarati and English

11/04/2026 by Kiran Jethwani

શરીરના બધા જ અંગો ખુબ મહત્વના હોય છે, તેઓ બધા જ કોઈને કોઈ કાર્ય કરતા હોય છે. તેથી આ અંગોની જાણકારી મેળવી લેવી જરૂરી છે. અમે અહીં શરીરના નામો ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં દર્શાવ્યા છે જેની જાણકારી પોસ્ટમાં છે.

આપણા શરીરના દરેક અંગ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાર્ય કરે છે. જેવી રીતે આંખો જોવાનું, નાક સૂંઘવાનું, કાન સાંભળવાનું તથા પગ ચાલવાનું કામ કરે છે. બાળકને શરીરના અંગો વિશેની માહિતી એવી ખુબ જ જરૂરી છે જેથી તેનું મગજ વિકસિત થાય છે.

શરીરના અંગોના નામ

માનવ શરીર પ્રકૃતિનું એક અદ્ભુત સર્જન છે, જે અનેક અંગો અને તેમની સુવ્યવસ્થિત ક્રિયાઓથી બનેલું છે. શરીરના દરેક અંગનું પોતાનું વિશેષ મહત્વ છે અને દરેક અંગ એકબીજા સાથે સંકલન કરીને શરીરને યોગ્ય રીતે કાર્ય કરવા મદદ કરે છે.

બાળકો માટે શરીરના અંગોના નામ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં દર્શાવ્યા છે જે નીચે અનુસાર છે.

Appearance	Body Parts Gujarati Name	Body Parts Name In English
 [Head]	માથું (Mathun)	Head
 [Hair]	વાળ (Val)	Hair
 [Face]	ચહેરો (Chehro)	Face
 [Eye]	આંખ (Ankh)	Eye
 [Nose]	નાક (Nak)	Nose
 [Mouth]	મોં (Mon)	Mouth
 [Tooth]	દાંત (Dant)	Tooth
 [Tongue]	જીભ (Jibh)	Tongue
 [Ear]	કાન (Kan)	Ear
 [Neck]	ગરદન (Gardan)	Neck
 [Shoulder]	ખભો (Khabho)	Shoulder
 [Arm]	હાથ (Hath)	Arm / Hand

 [Palm]	હાથના (Hathna)	Palm
 [Finger]	આંગળી (Angali)	Finger
 [Thumb]	અંગૂઠો (Angutho)	Thumb
 [Nail]	નાખ (Nakh)	Nail
 [Chest]	છાતી (Chhati)	Chest
 [Stomach]	પેટ (Pet)	Stomach / Belly
 [Waist]	કમર (Kamar)	Waist
 [Leg]	પગ (Pag)	Leg
 [Thigh]	સાથળ (Sathal)	Thigh
 [Knee]	ઘૂંટણ (Ghutan)	Knee
 [Foot]	પંજો (Panjo)	Foot
 [Toe]	પગની આંગળી (Pagni Angali)	Toe
 [Heel]	એડી (Edi)	Heel
 [Brain]	મગજ (Magaj)	Brain
 [Heart]	હૃદય (Hridaya)	Heart
 [Lungs]	ફેફસાં (Fefsa)	Lungs
 [Liver]	યકૃત (Yakrut)	Liver
 [Kidney]	કીડની / મૂત્રપિંડ (Kidney / Mutrapind)	Kidney
 [Bone]	હાડકું (Hadhkun)	Bone
 [Blood]	લોહી (Lohi)	Blood
 [Muscles]	સ્નાયુ (Snayu)	Muscles
 [Throat]	ગળું (Galun)	Throat
 [Back]	પીઠ (Pith)	Back
 [Forehead]	કપાળ (Kapal)	Forehead
 [Eyebrow]	ભમર (Bhamar)	Eyebrow

 [Eyelash]	પાપણ (Pampan)	Eyelash
 [Cheek]	ગાલ (Gal)	Cheek
 [Lip]	હોઠ (Hoth)	Lip
 [Gum]	પેઢા (Pedha)	Gum
 [Chin]	હડપચી (Hadapachi)	Chin
 [Jaw]	જડબું (Jadbun)	Jaw
 [Elbow]	કોણી (Koni)	Elbow
 [Wrist]	કાંડું (Kandun)	Wrist
 [Navel]	ડૂંટી (Dunti)	Navel / Belly Button
 [Hip]	નિતંબ (Nitamb)	Hip
 [Ankle]	ઘૂંટી (Ghunti)	Ankle
 [Skin]	ચામડી (Chamadi)	Skin
 [Scalp]	ખોપરી (Khopari)	Scalp
 [Pupil]	કીકી (Kiki)	Pupil
 [Nostril]	નસકોરું (Naskorun)	Nostril
 [Palate]	તાળવું (Talavun)	Palate
 [Uvula]	કાગળિયો (Kagaliyo)	Uvula
 [Earlobe]	કાનની બુટ (Kanni But)	Earlobe
 [Nape]	ગરદનનો પાછળનો ભાગ (Gardanno Pachhalno Bhag)	Nape
 [Armpit]	બગલ (Bagal)	Armpit
 [Forearm]	અગ્રબાહુ (Agrabahu)	Forearm
 [Sole]	પગનું તળિયું (Pagnum Taliyum)	Sole
 [Buttocks]	થાપો (Thapo)	Buttocks
 [Trachea]	શ્વાસનળી (Shvasnali)	Trachea (Windpipe)

અંગોના કાર્ય વિશે માહિતી

માનવ શરીર કુદરતની એક અગત્યની રચના છે. જેમાં અનેક પ્રકારના અંગો અને તંત્રો એકબીજા સાથે સંકળાયેલા રહીને સતત કાર્ય કરતા રહે છે. શરીરના દરેક અંગનું પોતાનું વિશેષ મહત્વ છે અને તે પોતાનું કામ નિષ્ઠાપૂર્વક કરે છે.

અંગનું નામ (Part)	મુખ્ય કાર્ય (Primary Function)	મહત્વ (Importance)
મગજ (Brain)	શરીરના તમામ અંગોનું નિયંત્રણ અને સંચાલન કરે છે.	વિચારવા, યાદ રાખવા અને પ્રતિભાવ આપવા માટે.
હૃદય (Heart)	આખા શરીરમાં શુદ્ધ લોહીને પંપ કરીને પહોંચાડે છે.	ઓક્સિજન અને પોષક તત્વોના વહન માટે.
ફેફસાં (Lungs)	શ્વાસોચ્છવાસની પ્રક્રિયા દ્વારા લોહીને ઓક્સિજન આપે છે.	કાર્બન ડાયોક્સાઇડ બહાર કાઢવા અને શક્તિ માટે.
જઠર (Stomach)	ખોરાકને વલોવવાનું અને પાચન કરવાનું કાર્ય કરે છે.	ખોરાકમાંથી ઉર્જા મેળવવા માટે.
યકૃત (Liver)	લોહીને શુદ્ધ કરે છે અને પાચન માટે પિત્તરસ બનાવે છે.	ઝેરી તત્વો દૂર કરવા અને ચયાપચય માટે.
કિડની (Kidney)	લોહીને ગાળીને વધારાનું પાણી અને કચરો પેશાબ વાટે બહાર કાઢે છે.	શરીરનું પ્રવાહી સંતુલન જાળવવા માટે.
આંતરડાં (Intestines)	પોષક તત્વોનું શોષણ કરે છે અને કચરાનો નિકાલ કરે છે.	પાચન પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવા માટે.
આંખ (Eyes)	પ્રકાશને ગ્રહણ કરીને દ્રશ્ય માહિતી મગજ સુધી પહોંચાડે છે.	જોવા અને નિરીક્ષણ કરવા માટે.
કાન (Ears)	અવાજના તરંગો સાંભળે છે અને શરીરનું સંતુલન જાળવે છે.	સાંભળવા અને સ્થિરતા માટે.
નાક (Nose)	શ્વાસ લેવાનું અને ગંધ પારખવાનું કાર્ય કરે છે.	સુંઘવા અને શ્વસન માટે.
જીભ (Tongue)	ખોરાકનો સ્વાદ પારખે છે અને બોલવામાં મદદ કરે છે.	સ્વાદ અને વાણી માટે.
ચામડી (Skin)	શરીરના અંદરના અંગોનું રક્ષણ કરે છે અને સ્પર્શનો અનુભવ કરાવે છે.	રક્ષણ અને તાપમાન નિયમન માટે.
હાડકાં (Bones)	શરીરને મજબૂત માળખું અને આકાર આપે છે.	હલનચલન અને આંતરિક અંગોના રક્ષણ માટે.
સ્નાયુઓ (Muscles)	હાડકાં સાથે મળીને શરીરને હલનચલન	દોડવા, ચાલવા અને કામ કરવા માટે.

આપણે આપણા શરીરના તમામ અંગોની યોગ્ય કાળજી રાખવી જોઈએ, સ્વચ્છતા જાળવવી જોઈએ, પૌષ્ટિક આહાર લેવો જોઈએ અને નિયમિત વ્યાયામ કરવો જોઈએ, જેથી આપણે સ્વસ્થ, સક્રિય અને આનંદમય જીવન જીવી શકીએ.

શરીરના બાહ્ય અંગો વિશે

શરીરના બાહ્ય અંગો આપણા શરીરના તે ભાગો છે જે બહારથી સ્પષ્ટ રીતે દેખાય છે અને રોજિંદા જીવનમાં ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ કાર્ય કરે છે. આ અંગોમાં માથું, આંખો, કાન, નાક, મોઢું, ગળું, હાથ, આંગળીઓ, પગ અને પગની આંગળીઓનો સમાવેશ થાય છે.

અંગનું નામ	વિશેષતા અને કાર્ય (Features & Function)	મહત્વ (Importance)
ચામડી (Skin)	શરીરનું સૌથી મોટું બાહ્ય અંગ છે. તે આખા શરીરને ઢાંકે છે.	રક્ષણ, સ્પર્શનો અનુભવ અને તાપમાન નિયંત્રણ
આંખ (Eyes)	પ્રકાશ પ્રત્યે સંવેદનશીલ અંગ છે. જે આપણને દુનિયા જોવામાં મદદ કરે છે.	દ્રષ્ટિ અને રંગોની ઓળખ
કાન (Ears)	તે ધ્વનિના તરંગોને પકડે છે અને સાંભળવામાં મદદ કરે છે.	શ્રવણ શક્તિ અને શરીરનું સંતુલન
નાક (Nose)	શ્વાસ લેવા માટે અને ગંધ પારખવા માટેનું મુખ્ય અંગ છે.	શ્વસન અને સુગંધ/દુર્ગંધની ઓળખ
મોં (Mouth)	ખોરાક લેવા અને બોલવા માટેનું મુખ્ય દ્વાર છે.	પાચનની શરૂઆત અને વાતચીત
હાથ (Hands)	વસ્તુઓ પકડવા, લખવા અને કામ કરવા માટે અત્યંત લવચીક અંગ છે.	દૈનિક કાર્યો અને પકડ (Grip)
પગ (Legs)	શરીરનું વજન વહન કરે છે અને હલનચલન કરવામાં મદદ કરે છે.	ચાલવું, દોડવું અને સ્થિરતા
માથું (Head)	મગજનું રક્ષણ કરે છે અને ચહેરાના તમામ મુખ્ય અંગો અહીં આવેલા છે.	સંવેદનાત્મક કેન્દ્ર
નખ (Nails)	આંગળીઓના ટેરવાંનું રક્ષણ કરે છે અને ખંજવાળવામાં કે ઝીણી વસ્તુ પકડવામાં મદદ કરે છે.	સુરક્ષા અને ચોકસાઈ
વાળ (Hair)	માથાના ભાગને ગરમી અને ઠંડીથી બચાવે છે.	રક્ષણ અને સુંદરતા
ગળું (Neck)	તે માથાને ઘડ સાથે જોડે છે અને માથાને ફેરવવામાં મદદ કરે છે.	હલનચલન અને આધાર
ખભો (Shoulder)	હાથને શરીર સાથે જોડે છે અને હાથની ગતિશીલતામાં મદદ કરે છે.	વજન ઉપાડવું અને ગતિ

શરીરના આંતરિક અંગો વિશે

માનવ શરીરના આંતરિક અંગો આપણા જીવન માટે અત્યંત મહત્વપૂર્ણ છે, કારણ કે તે શરીરની અંદર રહી સતત વિવિધ જરૂરી કાર્યો કરે છે. આ અંગો બહારથી દેખાતા નથી, પરંતુ શરીરને સ્વસ્થ અને સક્રિય રાખવામાં તેમનો મુખ્ય ફાળો હોય છે.

અંગનું નામ (Organ Name)	મુખ્ય કાર્ય (Primary Function)	વિશેષતા (Significance)
મગજ (Brain)	શરીરનું નિયંત્રણ કેન્દ્ર. તે વિચારો, યાદશક્તિ અને હલનચલનનું સંચાલન કરે છે.	તે ચેતાતંત્ર દ્વારા સમગ્ર શરીરને આદેશ આપે છે.
હૃદય (Heart)	સમગ્ર શરીરમાં લોહી પંપ કરવાનું કાર્ય કરે છે.	તે સ્નાયુબદ્ધ અંગ છે જે જીવનભર અટક્યા વગર ધબકે છે.
ફેફસાં (Lungs)	શ્વાસોચ્છવાસની પ્રક્રિયા દ્વારા ઓક્સિજન લેવો અને કાર્બન ડાયોક્સાઈડ બહાર કાઢવો.	લોહીને શુદ્ધ કરવામાં મદદ કરે છે.
યકૃત (Liver)	ઝેરી તત્વોને બહાર કાઢવા (Detoxification) અને પિત્તરસ (Bile) ઉત્પન્ન કરવું.	તે શરીરની સૌથી મોટી ગ્રંથિ છે અને 500 થી વધુ કાર્યો કરે છે.
જઠર (Stomach)	ખોરાકનો સંગ્રહ કરવો અને પાચક રસો દ્વારા ખોરાકને પચાવવાની શરૂઆત કરવી.	તે ખોરાકને વલોવીને પ્રવાહી જેવો બનાવે છે.
કિડની (Kidney)	લોહીને ગાળીને વધારાનું પાણી અને કચરો પેશાબ વાટે બહાર કાઢવો.	તે શરીરમાં ક્ષાર અને પાણીનું સંતુલન જાળવી રાખે છે.
નાનું આંતરડું (Small Intestine)	ખોરાકનું સંપૂર્ણ પાચન કરવું અને પોષક તત્વોનું શોષણ કરવું.	પાચનતંત્રનો સૌથી લાંબો ભાગ છે.
મોટું આંતરડું (Large Intestine)	પાણીનું શોષણ કરવું અને અપાચિત કચરાને મળ સ્વરૂપે બહાર કાઢવો.	તે પાચન પ્રક્રિયાના અંતિમ તબક્કાનું કાર્ય કરે છે.
સ્વાદુપિંડ (Pancreas)	ઇન્સ્યુલિન હોર્મોન ઉત્પન્ન કરવું જે બ્લડ સુગરને નિયંત્રિત કરે છે.	તે પાચન અને અંતઃસ્ત્રાવી બંને તંત્રનો ભાગ છે.
કરોડરજ્જુ (Spinal Cord)	મગજ અને શરીરના અન્ય ભાગો વચ્ચે સંદેશાની આપ-લે કરવી.	તે શરીરને ટટ્ટાર રાખવામાં અને રિફ્લેક્સ એક્શનમાં મદદ કરે છે.
બરોળ (Spleen)	જૂના લાલ રક્તકણોને નષ્ટ કરવા અને રોગપ્રતિકારક શક્તિ જાળવવી.	તેને 'લોહીનું બેંક' પણ કહેવામાં આવે છે.
પિત્તાશય (Gallbladder)	યકૃત દ્વારા બનાવાયેલા પિત્તરસનો સંગ્રહ કરવો.	તે ચરબીના પાચનમાં મદદરૂપ થાય છે.

આ બધા આંતરિક અંગો એકબીજાની સહાયથી કાર્ય કરે છે અને આપણા શરીરને સ્વસ્થ, મજબૂત અને કાર્યક્ષમ રાખે છે. તેથી શરીરના આંતરિક અંગોની કાળજી રાખવા માટે સ્વસ્થ આહાર, પૂરતી ઊંઘ અને નિયમિત વ્યાયામ ખૂબ જરૂરી છે.

શરીરના તમામ અંગો નવાન આપણા શરીરના સ્વસ્થ, સ્થાય અને કાર્યક્ષમ રાખે છે. શરીરના ખાત્ય અંગોના નામો, આંખ, કાન, નાક, માથું, હાથ અને પગનો સમાવેશ થાય છે. આંતરિક અંગો પણ આપણા માટે ખૂબ જરૂરી છે.

માથું (Head)

- માથું શરીરના ઉપરના ભાગમાં આવેલું હોય છે અને તે ગળા સાથે જોડાયેલું હોય છે.
- માથા પર વાળ હોય છે, જે તેને ગરમી, ધૂળ અને સૂર્યપ્રકાશથી થોડી સુરક્ષા આપે છે.
- માથામાં આવેલી આંખો આપણને આસપાસની દુનિયા જોવા મદદ કરે છે.
- કાન અવાજ સાંભળવા અને શરીરનું સંતુલન જાળવવા માટે મદદ કરે છે.
- નાક શ્વાસ લેવા અને સુગંધ ઓળખવા માટે મહત્વપૂર્ણ છે.
- મોઢું ખાવા, બોલવા અને લાગણીઓ વ્યક્ત કરવા માટે ઉપયોગી છે.
- સ્વચ્છતા માટે માથું અને વાળને નિયમિત રીતે ધોવું જોઈએ અને તેનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ.

આંખો (Eyes)

આંખો માનવ શરીરના અત્યંત મહત્વપૂર્ણ ઇન્દ્રિય અંગો છે, જે આપણને જોવા અને આસપાસની દુનિયાને સમજવામાં મદદ કરે છે. આંખો દ્વારા આપણે રંગ, આકાર, ગતિ અને પ્રકાશનો અનુભવ કરી શકીએ છીએ.

- **આંખોની રચના** – આંખ ઘણા ભાગોથી બનેલી છે:
- **કોર્નિયા (Cornea)** – આંખનો આગળનો પારદર્શક ભાગ, જે પ્રકાશને અંદર પ્રવેશવા દે છે.
- **પુપિલ (Pupil)** – આંખના મધ્યમાં આવેલું નાનું કાળું છિદ્ર, જેના દ્વારા પ્રકાશ અંદર જાય છે.
- **આઈરિસ (Iris)** – આંખનો રંગીન ભાગ, જે પુપિલના કદને નિયંત્રિત કરે છે.
- **લેન્સ (Lens)** – પ્રકાશને ફોકસ કરીને તેને રેટિના પર પહોંચાડે છે.
- **રેટિના (Retina)** – આંખનો પાછળનો ભાગ, જ્યાં પ્રકાશની માહિતી સંકેતોમાં બદલાઈ મગજ સુધી જાય છે.

કાન (Ears)

કાન માનવ શરીરનું એક અત્યંત મહત્વપૂર્ણ અંગ છે, જે માત્ર અવાજ સાંભળવા માટે જ નહીં પરંતુ શરીરનું સંતુલન જાળવવામાં પણ અગત્યની ભૂમિકા ભજવે છે. કાન આપણને આસપાસના અવાજો સમજવામાં, લોકો સાથે વાતચીત કરવામાં અને પર્યાવરણ વિશે માહિતગાર રહેવામાં મદદ કરે છે.

કાનના મુખ્ય ત્રણ ભાગ હોય છે: બાહ્ય કાન, મધ્ય કાન અને આંતરિક કાન.

- **બાહ્ય કાન (Outer Ear)** – તેમાં કાનનો દેખાતો ભાગ (પિનાના) અને કાનનો નળી (Ear canal) આવે છે. આ ભાગ અવાજની તરંગોને પકડીને અંદર તરફ મોકલે છે.
- **મધ્ય કાન (Middle Ear)** – તેમાં નાનું પડદું (Eardrum) અને ત્રણ નાની હાડકાં (ઓસિકલ્સ) હોય છે. આ ભાગ અવાજના કંપનને વધારે મજબૂત બનાવીને આંતરિક કાન સુધી પહોંચાડે છે.
- **આંતરિક કાન (Inner Ear)** – તેમાં કોકલિયા (Cochlea) અને સેમીસર્ક્યુલર કેનાલ્સ હોય છે. કોકલિયા અવાજના કંપનને નર્વ સંકેતોમાં ફેરવે છે, જે મગજ સુધી પહોંચે છે, જ્યારે સેમીસર્ક્યુલર કેનાલ્સ શરીરનું સંતુલન જાળવવામાં મદદ કરે છે.

નાક (Nose)

નાક આપણા શરીરનું એક ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ અંગ છે, જે ચહેરાના મધ્ય ભાગમાં આવેલું હોય છે. નાકનું મુખ્ય કાર્ય શ્વાસ લેવામાં મદદ કરવાનું છે. આપણે નાક દ્વારા શુદ્ધ હવા અંદર લઈએ છીએ અને કાર્બન ડાયોક્સાઇડ બહાર કાઢીએ છીએ.

ફૂલ અને આસપાસની વસ્તુઓ ઓળખવામાં મદદ કરે છે.

- **હવાનું શુદ્ધિકરણ** – નાકમાં નાના વાળ (હેયર) અને શ્લેષ્મા (મ્યુકસ) હોય છે, જે ધૂળ, જીવાણુઓ અને અશુદ્ધ પદાર્થોને અટકાવીને હવામાંથી શુદ્ધ હવા ફેફસાં સુધી પહોંચાડે છે.
- **હવાનું ગરમ અને ભેજાળ બનાવવું** – નાક હવામાંથી આવતી ઠંડી હવાને ગરમ અને ભેજાળ બનાવે છે, જેથી ફેફસાંને નુકસાન ન થાય.
- **નાકના ભાગો** – નાક બે છિદ્રોથી બનેલું છે, જેને નાસિકા કહેવામાં આવે છે. અંદર નાસિકા માર્ગ અને નાસિકા ગુહા હોય છે.

મોઢું (Mouth)

મોઢું આપણા શરીરનું એક ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ અંગ છે, જે ચહેરાના આગળના ભાગમાં આવેલું હોય છે અને પાચન તંત્રનો પ્રારંભિક ભાગ માનવામાં આવે છે. મોઢાનું મુખ્ય કાર્ય ખોરાકને અંદર લેવું છે.

- **મોઢું શું છે?** – મોઢું આપણા ચહેરાનો એક મહત્વપૂર્ણ ભાગ છે અને પાચન તંત્રનો પ્રારંભિક અંગ છે. તે ખોરાક લેવું, બોલવું અને શ્વાસ લેવામાં મદદ કરે છે.
- **મુખ્ય કાર્ય** – મોઢાનું મુખ્ય કાર્ય ખોરાકને અંદર લેવું અને તેને ચાવીને પચવા યોગ્ય બનાવવું છે.
- **દાંતનું કાર્ય** – મોઢામાં આવેલા દાંત ખોરાકને ચાવીને નાના ટુકડાઓમાં વહેંચે છે, જેથી જઠર તેને સરળતાથી પચાવી શકે.
- **જીભનું કાર્ય** – જીભ સ્વાદ ઓળખવામાં મદદ કરે છે, જેમ કે મીઠું, ખારું, ખાટું અને તીખું. તે બોલવામાં અને ખોરાક ગળવામાં પણ મદદ કરે છે.
- **લાળ (થૂંક)** – મોઢામાં લાળ ગ્રંથિઓ હોય છે, જે લાળ બનાવે છે. લાળ ખોરાકને ભેજાળ બનાવી તેને ગળવામાં અને પચવામાં મદદ કરે છે.
- **બોલવામાં મહત્વ** – મોઢું, જીભ અને હોઠ મળીને શબ્દો બોલવામાં અને અવાજને સ્પષ્ટ બનાવવામાં મદદ કરે છે.
- **શ્વાસમાં સહાય** – જ્યારે નાક બંધ હોય ત્યારે મોઢું શ્વાસ લેવા માટે મદદરૂપ બને છે.

આંગળીઓ (Finger)

આંગળીઓમાં હાડકાં, સાંધા, સ્નાયુઓ અને નસો હોય છે, જે તેને વાળવા, સીધી કરવા અને હલનચલન કરવા માટે મદદ કરે છે. આંગળીઓના છેડા ખૂબ જ સંવેદનશીલ હોય છે, તેથી આપણે સ્પર્શનો અનુભવ કરી શકીએ છીએ.

- **મુખ્ય કાર્ય** – આંગળીઓ વસ્તુઓ પકડવા, લખવા, ખાવા અને વિવિધ કામ કરવા માટે મદદ કરે છે.
- **અંગૂઠાનું મહત્વ** – અંગૂઠો વસ્તુઓને મજબૂતીથી પકડવામાં સૌથી વધુ મદદરૂપ છે.
- **સ્પર્શનો અનુભવ** – આંગળીઓના છેડા ખૂબ જ સંવેદનશીલ હોય છે, જેના કારણે ગરમ, ઠંડું, નરમ કે કઠણ વસ્તુઓનો અહેસાસ થાય છે.
- **લખવામાં ઉપયોગ** – પેન અથવા પેન્સિલ પકડીને લખવા માટે આંગળીઓ ખૂબ જ જરૂરી છે.
- **નાની વસ્તુઓ પકડવી** – સોય, બટન, સિક્કો જેવી નાની વસ્તુઓ ઉપાડવામાં આંગળીઓ મદદ કરે છે.
- **હાડકાં અને સાંધા** – આંગળીઓમાં નાના હાડકાં અને સાંધા હોય છે, જે તેને વાળવા અને સીધી કરવા માટે મદદ કરે છે.

પગ (Legs)

પગ આપણા શરીરના સૌથી મહત્વપૂર્ણ બાહ્ય અંગોમાંથી એક છે. પગ શરીરને ટેકો આપે છે અને આપણને ઊભા રહેવા, ચાલવા, દોડવા, કૂદવા અને એક જગ્યાથી બીજી જગ્યાએ જવા માટે મદદ કરે છે. પગ વગર દૈનિક જીવનની ઘણી સામાન્ય પ્રવૃત્તિઓ કરવી મુશ્કેલ બની જાય છે.

- **પગ શું છે?** – પગ આપણા શરીરના ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ બાહ્ય અંગોમાંથી એક છે. તે શરીરને ટેકો આપે છે અને હલનચલન માટે મદદ કરે છે.
- **મુખ્ય કાર્ય** – પગનું મુખ્ય કાર્ય આપણને ઊભા રહેવું, ચાલવું, દોડવું, કૂદવું અને એક જગ્યાથી બીજી જગ્યાએ જવું સરળ બનાવવું છે.
- **શરીરનું વજન સહન કરવું** – પગ આપણા શરીરનું વજન સહન કરે છે અને શરીરને સંતુલિત રાખે છે.
- **સંતુલન જાળવવું** – પગની આંગળીઓ અને પંજું શરીરને ઊભું રાખવામાં અને પડી જવાથી બચાવવામાં મદદ કરે છે.

દાંત (Teeth)

દાંત આપણા શરીરનું ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ અંગ છે. તે મોઢાની અંદર જડબામાં ગોઠવાયેલા હોય છે અને ખોરાક ચાવવાનું મુખ્ય કામ કરે છે. દાંત વગર ખોરાકને સારી રીતે ચાવી શકાતો નથી, જેના કારણે પાચન પ્રક્રિયા પર પણ અસર પડે છે.

- **દાંત શું છે?** – દાંત મોઢાની અંદર જડબામાં આવેલાં કઠિન અંગો છે, જે ખોરાક ચાવવા માટે ઉપયોગી છે.
- **મુખ્ય કાર્ય** – દાંતનું મુખ્ય કાર્ય ખોરાકને કાપવું, ફાડવું, ચાવવું અને પીસવાનું છે, જેથી ખોરાક સરળતાથી પચી શકે.
- **બોલવામાં મદદ** – દાંત સ્પષ્ટ અને શુદ્ધ ઉચ્ચારણ સાથે બોલવામાં મદદ કરે છે.
- **સુંદર સ્મિત** – સ્વચ્છ અને સફેદ દાંત ચહેરાની સુંદરતા અને સ્મિતને આકર્ષક બનાવે છે.
- **બાળકોના દાંત** – નાના બાળકોમાં પહેલા દૂધના દાંત આવે છે, જે પછી પડી જાય છે.
- **કાયમી દાંત** – મોટા માણસમાં સામાન્ય રીતે ૩૨ દાંત હોય છે.

Body Parts Name in Gujarati and English PDF

જો તમે એક શિક્ષક અથવા માતા-પિતા તરીકે શરીરના અંગો વિશેની નામની માહિતી બાળકોને ભણાવવા માંગો છો તો તમને **PDF File** ની જરૂર પડી શકે છે. આ માટે નીચે **PDF Download Link** આપવામાં આવી છે. જ્યાંથી સમગ્ર શરીરના અંગો વિશેની લિસ્ટ ને ડાઉનલોડ કરી શકાય છે.

Download PDF

Note: લિંક દ્વારા ડાઉનલોડ કરવામાં કોઈ અસુવિધા જણાય તો અમને કોમેન્ટ દ્વારા જણાવી શકો છો.

સવાલ જવાબ (FAQ)

બાળકોને શરીરના અંગો વિશેની તમામ માહિતી આપવી ખુબ જ જરૂરી છે. આ વિષયને લઈને તેઓના મનમાં કેટલાક પ્રશ્નો જાગતા હોય છે. આમાંથી મુખ્ય સવાલોના જવાબ અહીં પ્રદર્શિત કરવામાં આવેલા છે જે નીચે અનુસાર છે.

(1) આપણા શરીરના મુખ્ય બાહ્ય અંગોના નામ ગુજરાતીમાં અને અંગ્રેજીમાં કયા છે?

જવાબ: આપણા શરીરના મુખ્ય બાહ્ય અંગોમાં માથું (Head), આંખો (Eyes), કાન (Ears), નાક (Nose), મોઢું (Mouth), હાથ (Hands) અને પગ (Legs/Feet) નો સમાવેશ થાય છે. આ બધા અંગો રોજિંદા જીવનમાં ખૂબ મહત્વપૂર્ણ છે.

આંખો જોવા માટે, કાન સાંભળવા માટે, નાક શ્વાસ લેવા અને સુગંધ ઓળખવા માટે, હાથ કામ કરવા માટે અને પગ ચાલવા માટે ઉપયોગી છે.

(2) શરીરના આંતરિક અંગોના નામ ગુજરાતીમાં અને અંગ્રેજીમાં લખો.

જવાબ: શરીરના મુખ્ય આંતરિક અંગોમાં મગજ (Brain), હૃદય (Heart), ફેફસા (Lungs), જઠર/પેટ (Stomach), યકૃત (Liver), વૃક્ક (Kidneys) અને આંતરડાં (Intestines) નો સમાવેશ થાય છે. આ અંગો શરીરની અંદર રહી સતત કામ કરે છે અને શરીરને સ્વસ્થ રાખે છે.

(3) આંખો અને કાનના નામ અંગ્રેજીમાં શું છે અને તેમનું કાર્ય શું છે?

જવાબ: આંખોને અંગ્રેજીમાં **Eyes** કહે છે અને કાનને **Ears** કહે છે. આંખો આપણને આસપાસની વસ્તુઓ જોવા, રંગો ઓળખવા અને વાંચવામાં મદદ કરે છે. કાન અવાજ સાંભળવા અને શરીરનું સંતુલન જાળવવામાં મદદ કરે છે.